

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 1. An extant Leges Pœnales?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

rum, Lex non cessat, sed semper obligat etiam illos privatos. *Ita Suarez, Azor, Layman, &c. Alii commun.* Quia Legislator vult, ut omnes lege teneantur, quamdiu illa Lex utilis est bono communi, & honestè servari potest. Nam Legis observatio in tali casu confert ad illius vigorem, ac robur, & ad bonum commune exigens membrorum conformitatem: & alioquin daretur subditis occasio sæpè eludendi Leges, nam sibi quisque facilè fingeret finem Legis respectu sui cessare. Quare bonum commune exigit, ut tunc Lex obliget.

CAPUT VIII.

De Lege Pœnali, & Irritante.

Not. Lex Pœnalis est ea, quæ Pœnam expressè apponit transgressoribus. Alia est purè Pœnalis, & alia mixta.

Q. 1. An existant Leges Pœnales?

Resp. 1. Ex communi existant Leges Pœnales mixtæ, quæ obligant in conscientia absolutè sub culpa, & pœna. Nam Lex pœnalis mixta est ea, quæ præcipit aliquid faciendum, vel omittendum, & simul pœnam transgressoribus imponit: ideòque
duo

duo præcepta continet, unum faciendi, vel omittendi aliquid, aliud subeundi Pœnam appositam, si secus fiat. At omne præceptum legitimum obligat in conscientia. Ergo. Et verò impositio obligationis ad utrumque bono communi expedit, & sæpè necessaria est; nam sæpè una obligatio sine altera non esset satis efficax ad consequendum finem Lege intentum: utraque autem simul valde urget observationem Legis. Porrò Leges, in quibus apponitur pœna cum verbis præcipiendi, vel prohibendi sunt pœnales mixtæ; nisi Legislator, vel consuetudo declaret esse purè pœnales. Nam Lex aliquid præcipiens, vel vetans non apponendo pœnam, obligat absolutè sub culpa: ergo etiam sic obligat apponendo pœnam, nam pœna præcepto apposita non tollit ejus obligationem, sed potius confirmat.

Resp. II. Exstant etiam Leges purè Pœnales. Nam Lex purè pœnalis est ea, quæ præcipit tantùm disjunctivè, ut vel fiat id quod statuitur, vel certa pœna subeatur: unde unicum continet præceptum, illudque disjunctivum, scilicet faciendi, omitteve aliquid, vel subeundi pœnam aliquam, si illud fiat, aut omittatur. At exstant ejusmodi leges aliquæ: nam tales sunt Constitutiones seu leges quarumdam Religionum, ut de sua testatur S. Thom. 2. 2. q. 186, a. 9. ad 1. Et verò quidni darentur

cur

tur tales leges, cum sæpè magis expediant salutem, ac bono spirituali subditorum : sæpè enim per illas subditi sufficienter impelluntur timore pœnæ ad actum præscriptum, & tollitur periculum peccandi, quod alias esset. Observ. 1. duplex est pœna, una propriè dicta, quæ est malum, seu incommodum aliquod naturæ, vel voluntati contrarium, ad vindicandam culpam aliquam inflictum. Et altera impropriè dicta, quæ est onus quoddam, vel incommodum impositum non propter culpam, sed propter aliam causam, putà: ut illius metu impellamur ad aliquid faciendum, vel omitendum. De hac intelligi debet regula 23. Jur. in 6. *Sine culpa, nisi subsit causa, non est aliquis puniendus.*

2. Lex purè pœnalis obligat quidem in conscientia, & sub culpa, sed solùm disjunctivè vel ad actum præscriptum, vel ad pœnam impropriè dictam subeundam; quia alterutrum tantùm præcipitur. Hinc subditus omitendo actum peccat, nisi paratus sit ad pœnam illam subeundam, nam semper est contra rectam rationem, & legem divinam non obedire Superiori præcipienti, eo modo scilicet, & quatenus præcipit.

3. Lex certam pœnam apponens, cognoscitur esse purè pœnalis, vel ex verbis Legislatoris, quibus declarat se velle obligare disjunctivè tantùm ad actum, aut ad

pœ-

poenam: vel ex ipsa forma legis, ut si dis-
 junctivè præcipiatur, vel prohibeatur ali-
 quid v. g. *nullus tales merces evehat, vel
 solvat 50. nummos*, tunc enim datur optio
 ad alterutrum: vel si lex non feratur per
 modum præcepti, aut prohibitionis, ut *qui
 venaturus est, centum libras solvet*. Nisi
 poena sit gravissima, vel censura, aut ex
 circumstantiis, aut materia verisimiliùs ap-
 pareat contrarium. Item Lex purè pœ-
 nalis cognoscitur ex communi Sapientum
 interpretatione, vel ex consuetudine, quæ
 est optima legum interpres.

Q. 2. *An, & quando Lex pœnalis obligat
 ad subeundam pœnam ante omnem
 sententiam Judicis?*

Not. Pœna alia est lata, quæ ipso facto,
 seu sola culpæ admissione infligitur per le-
 gem: & altera ferenda, quæ statuitur in-
 fligenda per Judicem. Item duplex est sen-
 tentia Judicis, una condemnatoria, per
 quam reus à Judice condemnatur ad cer-
 tam pœnam; altera criminis declaratoria,
 per quam Judex declarat aliquem incidisse
 in crimen, propter quod pœna ipso facto
 contrahitur, & eam subeundam esse. Hic
 non agitur de pœna sententiæ ferendæ,
 nam patet reum non obligari ad eam per-
 solvendam, donec Judex eum condemna-
 verit; lex enim statuit solùm eam à Judice
 esse infligendam.

Resp.